

IHE OTITI ASAA IKPEAZU AHU

Nkpughe 15:1-8; 16:1-21.

IHE OMUMU 463 - Nke Ndi-okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “O buru kwa na emegh ubochi ahu ka ha di nkpirikpi, agagh-azoputa madu o bula: ma n’ihi ndi aropotara ageme ka ubochi ahu di nkpirikpi” (Matiu 24:22).

I Qhù nke Jón banyere Ndi Mmeri ahụ n’Eluigwe

1. Jón huru ndi ahụ “naputa n’aka anu-ohia ahu na nmeri,” Nkpughe 15:2; 13:4, 8; Ndi Rom 8:35-37.
2. Ha na-abu ahụ nke Moses na abụ nke Nwa-aturu ahụ, Nkpughe 15:3; 14:3; Opupu 15:1.
3. Qchichi nke otu puku arọ ahụ ga-esochi mwupu ikpe nke ikpeazu nke Chineke n’elu uwa, Nkpughe 15:4.

II Njikere maka Iwupu Ihe Otiti Asaa nke Ikpeazu ahụ

1. Jón huru ka emeghere Ulo-nsọ ahụ n’Eluigwe, Nkpughe 15:5.
2. Ndi mmuo ozi asaa ahụ natara okwa ahụ niile nke ihe otiti asaa nke ikpeazu ahụ di nime ha, Nkpughe 15:1, 6-8; Opupu 40:34, 35.

III Mwupu nke Okwa Ise ahụ nke Juputara n’Onuma Chineke n’elu uwa

1. Enyere ndi mmuo ozi ahụ iwu si “jenu,” Nkpughe 16:1.
2. Awupuru okwa nke mbu ahụ, Nkpughe 16:2; Opupu 9:9-11.
3. Awupuru okwa nke abuo ahụ, Nkpughe 16:3; Opupu 7:17; Nkpughe 8:8, 9.
4. Awupuru okwa nke ato ahụ, Nkpughe 16:4-7; 8:10, 11; 18:24; Mati 23:34, 35.
5. Awupuru okwa nke anọ ahụ, Nkpughe 16:8, 9.
6. Awupuru okwa nke ise ahụ, Nkpughe 16:10, 11.

IV Mwupu nke Okwa nke Isii ahụ na Ibi aru nso nke Ha-Magedon

1. Á na-ejikere maka Ha-Magedon, Nkpughe 16:12-14.
2. Á na-edo “agha nke oké ubochi ahu nke Chineke Onye puru ime ihe niile” n’usoro, Nkpughe 16:14, 16; 17:14; 19:17-21; Joel 3:1, 2.
3. Kraist na-abia n’uwa ilu oké agha nke ikpeazu a, Nkpughe 16:15; 1:7; 2 Ndi Tesalonaika 2:8.

V Mwupu nke Okwa nke Asaa ahụ

1. Abjaruwo n’ogwugwu nke onuma Chineke, Nkpughe 16:17.
2. “Amuma, na olu, na egbè elu-igwe, we so; oké ala-oma jijiji so-kwa-ra,” Nkpughe 16:18; Mati 24:29; Aisaia 29:6; 2:19-21.
3. Eburu amuma banyere Odida nke Babilon, Nkpughe 16:19; 14:8; 18:5.
4. Ekwuru okwu banyere oké akụ-mmiri igwe nke gaje ida, ma umu mmadu na-aga n’iru ikwulu Chineke, Nkpughe 16:21; 11:19; Opupu 9:23-25.

NKQWA DI ICHE ICHE

Oge oké mkpagbu na nsogbu na-abia nke di oké egwu n’iche ihe banyere ya. Á ga-iji Onuma Chineke leta uwa a n’ihi ojuru nke o juru ebere niile nke Chineke gbasaworo nye ogbo niile. N’oge ahụ nke ná-achọ imalite, á ga-awupu ikpe nke Chineke n’enweghi mgbochi. Á ga-enye obuna ndi mmadu obara ka ha nuo, n’ihi na ha “kwesiri” inu ya. Echiche di egwu di aana ka nke a bu! Asusu nke mmadu apughi igosiputa ihe ahụ di oké egwu nke á ga-ekpughe n’uwa a n’oge nke Oké Mkpagbu ahụ. Anyi na-agbalị ikwa dika anyi puru ime, site n’iji ihe ngosi ndia nke Okwu Chineke na-enye anyi, ma otu o di, o bu ihe doro anya na akọ-na-uche anyi puru ijide naani nke nta n’oké ihe egwu ahụ nke ndi ahụ bi n’uwa n’oge a gaje igabiga.

“Di ka Onya”

Anyi matara na ikpe ndia na-abia ma ndi uwa amaghi. Anyi na-agu Baijul, mara kwa na amuma o bula nke Akwukwo ahụ ga-emezu. Ma o bu ihe puru ime na apuru inu okwu Chineke ná-agu kwa ihe eburu n’amuma ma ghara kwa “ima.” Obuna dika o di n’ubochi nke Noa – o kwusara Okwu Chineke ka o na-alu ugbo ahụ, o

bụ ezie na ndị ahụ nūrụ mkwusa ya, ma ekwuru banyere ha na ha “amagh kwa rue mgbe oké iju-miri ahụ b́ara, kpopu ha nile.” Nd́a abugh́i okwu ná-abagh́i n’ihe. “Onye ọ b́la nwere nt́ ́nu ihe, ya nu.”

Ihe otiti nd́a ga-emezu ot́ apuŕ ́hụ ha anya. Ọbuńa d́ka ihe otiti niile ahụ nke Chineke mere ka o ruo nd́ Ij́pt aŕ n’oge Moses si buŕ ihe putara ihè, ot́ a ka nd́a ga-ad́. Nd́ ahụ nwere akàrà nke anụ-oh́a ahụ ka aga eji onýa mekpaa aŕ; osimiri ga-agh́ ọbara ihe niile d́ kwa nime ya ga-anẃ; osimiri na isi-iyi niile nke mmiri niile ga-agh́ ọbara, nke putara na ihe niile ọ b́la nke mmiri na-anọ nime ya ga-enwe ọbara kama mmiri. Anyanẃ ga-ad́ ọkú nke ukwu nke mere na ọ ga-achagbu uḿ mmad́, ma ha agagh́ échèghaŕ kwa. Oge niile nd́a d́ oké egwù gaje ́b́jakwaś ebe a nke ḿ na ǵ na-ebi nime ya, ya mere o kweśŕ ka aný niile mee ka o doo aný anya na aný ejikerewo maka ọb́b́a nke Jisọs ka ewee mechibido aný na Ya ́zọ n’ebe Oriri Anyaś nke Ọlulú nwunye nke Nwa-atuŕ ahụ, n’oge mgbe oké Mkpagbu ahụ ga-ad́ n’uwa.

Mgbe aný muŕ ihe banyere nsaghe nke àkàrà asaa ahụ na ọfufú nke opi ike asaa ahụ na mmwupú nke ọkwa asaa ahụ aný huŕ ka ihe otiti nd́ ahụ na-abawanye ́ba, na-ad́wanye kwa ike kaŕa ka ha na-aga n’iru n’usoro. Ọkwa asaa nd́ ahụ b́ mwupú ikpezú nke ikpé nd́ ahụ nke Chineke ga-ezite. Ma ọbuńa mgbe ikpe nd́a ruru n’onodu ha nke ọkaŕsíŕ njọ, nd́ mmad́ agagh́ échèghaŕkwute Chineke; kama ha ga-eme ka obi ha sie ike ná-ekwulu kwa Chineke n’ihi nsogbu ha.

Nd́ Meriri Emeri

Nime ọh́ nke Jón, ọ huŕ igwe mmad́ bara ́ba n’Eluigwe ka ha ji ́bọ akwara nke Chineke ná-añuŕ ọh́ n’iru Chineke. Ha na-ab́ ab́ nke Moses na nke Nwa-atuŕ ahụ. Ha wee ná-enye Chineke otuto n’ihi nnaputa Ya n’aka Onye ahụ nke ná-emegide Kraist na kwa site nime ihe niile ahụ d́ egwù nke mere n’uwa. Ọ d́ ka enwere ihe jikoro ab́ ab́ nd́a. Ab́ nke Moses b́ ab́ ahụ nd́ Israel buŕ mgbe á na-aputara ha site ná mkpagbu ha n’Ij́pt, ma ugbu a kwa á na-ab́ kwa ab́ ahụ, ya na ab́ nke Nwa-atuŕ ahụ. Lee ab́ d́ ebube nke a ga-ab́! Nke a d́ ka ọ na-egosi na ot́ nd́a “anāputara n’aka anu-oh́a ahu ná nmeri, ya na n’aka ihe-oyiyi-ya, na n’aka onu-ogugu aha-ya,” wee guzoro n’osimiri ahụ eji enyo mee, na-eji ́bọakwara nke Chineke, b́ nd́ Ju. Ot́ ọ d́, ọ b́ ihe doro anya na aný apugh́i j́ amaokwu nke Akwukwọ Nsọ a gośputa na olileanya nke nzoputa d́ nye nd́ ahụ b́ nd́ biworo nd́ n’okpuru ihè nke Ozioma nke Mmiri òzùzò ikpezú ahụ ma ghara isoro na Mwelikọ ahụ. Á ga-enwe nd́ ahụ ga-eguzosi ike ma nye kwa nd́ ha n’ihi ́gba àmà ha kama ́nara àkàrà nke anụ-oh́a ahụ; ma gi onye na-agú ihe òmumú nd́a sitere na Baib́l ma ná-anú kwa ihe nd́a á na-akuzi, olileanya ǵ ́hú Chineke n’udo dabere n’́hú n’ezie na i jikeere isoro Onyenweaný mgbe Ọ ga-ab́a ná mbara igwe ́kporo Nwunye nsọ Ya. Mwelikọ ahụ nke Nzuko Kraist puŕ iwere onodu n’oge ọ b́la ma buŕ kwa nke ná-aghagh́i ́d́ tupu usoro nd́ ahụ ọkaŕsíŕ njọ nke oké Mkpagbu ahụ ab́akwaś ́wa nke a.

Ikpé Ziri Ezi

Ebe Chineke meworo nrọputa maka mgbaputa nke mmad́, ọ b́ ihe ziri ezi mgbe Ọ na-ekpe mmad́ ikpe n’ihi iju ́zọ ahụ. ́fodu nwere ike iche na Chineke nke ́hun’anya agagh́ ezite ikpé d́ otú ahụ ́dakwaś nd́ bi n’elu ́wa. Ma ha onweha n’ezie, ji aka ha ná-adota ikpé ahụ mgbe ha juŕ okú ebere Ya ma ghara kwa iwere ́zọ ahụ Ọ roputara mee ihe j́ gbanaŕ ihe nd́ ahụ Ọ gwara aný na ha gaje ́b́a. Aisaia onye amuma na-enye ́do aka-ná-nt́ ahụ ma ná-arutú aka n’uzọ mgbaputa ahụ nke d́ n’Aisaia 26:20, 21: “Bia, nd́m, bata nime-ulo-gi nile, me-chibido uzọ-gi nile n’azu-gi: zobe onwe-gi nání otú ntabi-anya ntà, rue mgbe oké iwe gāgabiga. N’ihi na, le, JEHOVA nēsi n’onodu-Ya aputa j́ ajo omume nke nd́ bi n’uwa leta ha: ọzọ ala gēkpughe ọbara-ya, ọ gagh-ekpuchi kwa nd́-ya egburu egbu ọzọ.”

Nke a na-ekwu n’uzọ doro anya na ọ d́ mfé ́gbapú. Ọ na-agwa aný na aný nwere ike inwe ohere ahụ nke ́b́ nd́ á ga-emechibido aný na Onyenweaný uzọ n’oge Mbilité n’onwú nke Mb́ ahụ. (Urú nke nd́ ahụ ewelikoro elu ka aga amú ihe banyere ya nime ihe òmumú nke na-ab́a) Ma n’oge ahụ mgbe á na-awusa ọkwa nke ikpé nd́a, nd́ ahụ arapuŕ n’ebe a ka aga eji ihe nd́ ahụ ná-ad́begh́i na mb́ nke ná-agagh́i ad́ kwa ọzọ táá ah́h́.

Ebube nke Chineke

Anwurú ọkú ahụ nke juputara ́lọkwu ahụ d́ n’Eluigwe na ebube nke Chineke nke Jón huŕ n’ebe ahụ na-echetara aný ihe ahụ nke mere mgbe edoro ́lọkwu nke Solomon nsọ. Nke ọ b́la nime ihe nd́a na-ekpughere aný mmaś nke Chineke nwere n’ihe banyere mmad́. Ọ na-enwe mmetuta ma ná-agozí kwa uḿ mmad́ mgbe ha na-ekpere Ya n’eziokwu ná-enye kwa aha Ya otuto. Ọ na-emetú Ya mgbe uḿ mmad́ na-enupú isi, ma j́ kwa irubere Ya isi; mgbe á na-eweta kwa ikpé, nke ahụ b́ kwa maka otuto Chineke, n’otú aka

ahụ. Chineke bụ Chineke nke ịhụn'anya, ma Ọ pughị ịbụ Onye ziri ezi ma ọ bụrụ na enyeghị mmehie ahụhụ kwesiri ya. Adighi ezite ikpe tutu ruo mgbe eburu uzọ gosi ebere.

N'Eluigwe mmuo ozi ahụ siri, "Onye ezi omume ka I bu, Gi Onye nadi adi, Onye di-kwa-ra, Onye di ocha n'obi, n'ih na I kpere ikpe ndia." Mgbe Kraist no n'ua; O ji udọ chupu ndi na-agbanwe ego nime Ulokwu Chineke, n'ih na ha emewori ulo Onyenweanyi ogba ndi ori. Ya mere, obuna onuma nke Chineke nke a ga-awupu n'oge mkpagbu ahụ nke gaje ibia ga-abu maka otuto Ya, ndi niile ahụ agbaputara nke ogo niile ga-esoro Ya nuri ko onu nime ikpe ndia -- o bughị n'ih na ana enye umu mmadu ahuhu kama n'ih na ikpe niile nke Chineke ziri ezi.

Mkpagbu ma Enweghi Ncheghari

Ufodu ga-asị na mgbe oké nsogbu biara na ha ga-echeghari mgbe ahụ wee choo iru Chineke. Ma mgbe anyanwu di oké oku na-eji oké okpomoku ya chagbuo umu mmadu ha kwuluru aha Chineke, ha echeghari kwa. Ncheghari adighi abia site nani na nsogbu kama site na Mmuo Nso ikpote nghota nke mmadu. Mgbe egosiputara mmehie dika o si di njo n'ezie, onye mmehie na-enwe ghota na mmehie ya niile joro njo nke ukwu, mata kwa na mkpuru-obi ya ga-ala n'iyi ma o buru na o kpokughị Chineke maka ebere n'ezie ncheghari. Ufodu na-abiaru n'onodu a site na nsogbu, ma ndi kariri n'onu ogugu bu ndi na-enwe oké nsogbu na-echefukari Chineke n'oge ahụ, n'ih na nsogbu ha na-eme ka ha noo n'echiche mgbe niile. Otutu mgbe ihe iriba-ama na ihe ebube di iche iche adighi eme ka mmadu cheghari, n'otu aka ahụ. Nna Abraham gwara nwoke ogaranya ahụ nke no n'oku-ala-mmuo na o buru na umu nne ya ise ekweghi n'okwu Moses na nke ndi amuma, na ha agaghị ekwere obuna ma otu onye si na ndi nwuru anwu jee gwa ha.

Ogwugwu

Ná mwupu nke okwa ikpezu ahụ anyi nwere okwu ndia, "Emewo ya." Ekwuwo ya si, "Nka na-agwa ayi okwu site noo n'uche ikpe ahu n'onwe-ya na n'ebe a ka eruru n'ogwugwu, na site na mwupu a emewo ka onuma nile nke Chineke nke enwere banyere uwa nke di ugbo a gwusia." N'Agha nke Ha-magedon, nke ndi eze niile na ndi agha niile nke uwa ga-edo onweha imegide Kraist na usu ndi agha Ya, a ga-emeri ndi agha niile ndia nke ajo ihe bu ndi O ga-eji mwupu nke obibia Ya gbuo. Ndi ahụ a na-ebibighi ka a ga-eweta na nrube isi n'okpuru ochichi nke Kraist, n'ih na mgbe ahụ ka O ga-eguzobe ochichi ahụ nke Otu puku arọ n'elu uwa nke a.

Otutu oké ihe di iche iche ga-eme n'oge mkpughe nke Kraist. Mgbe ha ketasiworo oké n'Oriri Olulu nwunye nke Nwa-aturu ahụ, ohere di elu nke ndi ahụ agbaputara ga-abu isoro Kraist biaghachi n'elu inyinya ocha na-achi kwa ma na-eso kwa Ya na-abu eze otu puku arọ.

AJUJU DI ICHE ICHE

1. N'ebe onye no ka ndi ahụ meriri emeri n'ih emumu a nwere mmeri ha?
2. N'ih gini ka eji buo abu nke Moses?
3. Gini bu ihe ntunyere puru idi n'etiti abu nke Moses na abu nke Nwa-aturu ahụ?
4. Olee ebe, Jon buru uzọ hu ka ihe a malitere ime?
5. Gini bu ihe yiri ibe ya apuru ihu n'etiti ihe ndi ahụ mere n'Ulokwu Chineke ahụ di n'Eluigwe na n'Ulokwu Solomon mgbe a na-edo ya nsọ?
6. A ga-eme ka osimiri ghoo obara n'ezie? O diwo mgbe ihe di otu ahụ mere na mbu?
7. Olee mgbe a ga-ahu Agha nke Ha-magedon?
8. Olee ebe ndi agha nke Chineke ga-esi bia?